

IZVJEŠĆE O 58. TEOLOŠKO-PASTORALNOM TJEDNU U ZAGREBU 23. – 25. siječnja 2018.

Anton TAMARUT

Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Vlaška 38, p.p. 432, 10 001 Zagreb
tamaruta@kbf.hr

U organizaciji Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu od utorka 23. siječnja do četvrtka 25. siječnja 2018. godine u Međubiskupijskom sjemeništu na Šalati u Zagrebu, Voćarska 106, održan je 58. Teološko-pastoralni tjedan (TPT) naslovljen »Unutarcrkveni dijalog, suradnja i suodgovornost«.

Priprema TPT-a počela je početkom ožujka 2017. kada je na stol Fakultetske zbornice stavljena lista na koju je bilo moguće do sredine svibnja upisati poželjne teme Tjedna. Na listi je bilo upisano devet tema. Novo Povjerenstvo za TPT u sastavu: prof. dr. sc. Anton Tamarut, predsjednik; izv. prof. dr. sc. Franjo Podgorelec, član; dr. sc. Branko Murić, član; prof. dr. sc. Janez Vodičar, vanjski član (Ljubljana); prof. dr. sc. Darko Tomašević, vanjski član (Sarajevo), pomno je analiziralo svih devet pribilježanih tema te odlučilo jednu od njih izdvojiti i predložiti Fakultetskom vijeću. Radilo se o temi »Unutarcrkveni dijalog, suradnja i suodgovornost«. Na VIII. redovitoj sjednici Fakultetskog vijeća, 26. svibnja 2017. predsjednik Povjerenstva prof. dr. sc. Anton Tamarut temu je podrobnije prezentirao i predložio Fakultetskom vijeću na usvajanje. Nakon kraće rasprave, Vijeće je s jednim suzdržanim glasom odredilo temu 58. Teološko-pastoralnog tjedna, a to je unutarcrkveni dijalog, suradnja i suodgovornost.

Nakon toga 14. i 16. lipnja 2017. godine uslijedila su dva sastanka Povjerenstva u *ad hoc* proširenom sastavu (desetak članova, predstavnika različitih grana teologije) na kojima je razrađena koncepcija i dinamika predstojećeg Tjedna, predloženi su autori i naslovi predavanja. Do 7. srpnja 2017. godine s

dvadeset i troje predavača dogovorena je konkretna suradnja. Naime, na sastancima proširenog Povjerenstva dogovoreno je da u skladu s temom Tjedna, izvođenje programa bude suradničko, dinamično i dijalogalno. Odlučeno je da pojedine naslove predavanja pod različitim vidom obrade dvoje ili čak troje predavača, a da nijedno izlaganje pojedinačno ne traje duže od petnaest do dvadeset minuta.

Svim je sudionicima TPT-a 7. srpnja 2017. godine upućeno pismo zahvale na prihvaćenoj suradnji te je naznačeno okvirno trajanje predavanja (15–20 minuta) kao i rok do kada treba dostaviti sažetak izlaganja (15. studenoga 2017.). Svim sudionicima je već tada dostavljen okvirni raspored predavanja kao i popis svih predavača s njihovim *e-mail* adresama zbog međusobnih kontakata, dogovora, usuglašavanja. U drugom pismu naslovljenom na sve predavače TPT-a, s nadnevkom od 6. listopada 2017., izrazili smo nadu da se ideje predavanja uspješno bistrine i da ćemo do naznačenog roka moći dobiti njihove sažetke. Podsjetili smo ih također na sudjelovanje u zaključnoj plenarnoj raspravi, kao i na obvezu da do kraja ožujka 2018. godine svoja izlaganja u pisanoj formi i prema odgovarajućim standardima dostave na adresu *Bogoslovske smotre*.

Svi su, osim jednog izlagača, na vrijeme dostavili sažetke svojih izlaganja tako da smo ih već krajem studenoga mogli poslati u Glas Koncila na lekturu i grafičku obradu knjižice sažetaka. Neposredno prije Božića u Glasu Koncila bila je dovršena Knjižica sažetaka 58. TPT-a i još ranije preklopnica s cjelovitim programom i osnovnim informacijama. Kršćanska sadašnjost i ovaj put izradila je prigodne mape. Već krajem studenoga 2017. godine na sve relevantne adrese crkvene i društvene javnosti elektroničkom poštom upućena je obavijest o temi 58. Teološko-pastoralnog tjedna sa svim predavanjima, predavačima i moderatorima. Krajem studenoga i početkom prosinca ostvareni su svi potrebni kontakti i dogovori s rektorom Međubiskupijskog sjemeništa, velečasnim gospodinom Matijom Pavlakovićem, kao i s ravnateljicom Nadbiskupske klasične gimnazije, gospođom Ljubom Duvnjak. Veliku potporu i pomoć u održavanju kontakata s predavačima Tjedna, kao i s drugim sudionicima i gostima, Povjerenstvu TPT-a pružila je tajnica Fakulteta gospođa Lidija Miler. Povjerenstvu je svojim savjetima na raspolaganju bio dosadašnji višegodišnji predsjednik Povjerenstva TPT-a, prodekan, doc. dr. sc. Anto Barišić. Znatnu pomoć u tehničkoj i materijalnoj organizaciji kako pred sam početak Tjedna, tako i tijekom Tjedna, pružila su šestorica bogoslova kao i dvije djelatnice Fakulteta, gospođa Leonida Dežmić i gospođa Štefica Levar. Kao vrstan domaćin s nekoliko svojih suradnika i sjemeništara, također nam je stalno pri ruci bio velečasni gospodin Matija Pavlaković.

58. Teološko-pastoralni tjedan započeo je u utorak 23. siječnja 2018. godine u 9.00 sati himnom *O, dođi Stvorče, Duše Svet* te molitvom, koju je predmotio zagrebački nadbiskup i veliki kancelar Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, uzoriti gospodin kardinal Josip Bozanić:

Trojedini Bože,

Dijalog s Tobom, koji smo, u duhu sinovstva Božjeg, pozvani izgrađivati u liturgijsko-sakramentalnom i molitvenom životu, potiče nas da se međusobno doživljavamo kao braća i sestre istoga nebeskog Oca. Po daru Duha Svetoga, svi Kristovi učenici, jednakog smo dostojanstva i pozvani dati vlastiti doprinos u izgradnji Mističnoga Kristova Tijela, već prema daru, znanju, mjerodavnosti i izvrsnosti položaja koji je svakome od nas vlastit.

Dok Ti zahvaljujemo na već postojećem unutarcrkvenom dijalogu – koji se odvija na razini pojedinih skupina, zajednica, crkvenih pokreta, vjerničkih društava, župnih i pastoralnih vijeća – svjesni smo da je duh dijaloga i suradnje trajna zadaća i da u tomu umijeću nismo osobito vješti.

Oslobodi nas duha samodostatnosti, razbudi u nama svijest da trebamo jedni druge, da svatko može nešto dati i primiti, da nas ne želiš posvetiti samo pojedinačno, nego i kao narod, sazvan i okupljen oko svojega Gospodina i Učitelja. Daj nam dar razlučivanja, da jedinstvo i sloga vlada u onome što je nužno, sloboda u onome što je nesigurno, a u svemu neka nas vodi ljubav po kojoj se trebaju prepoznati tvoji učenici. To te molimo po Kristu, Gospodinu našem. Amen.

Nakon molitve kardinal je nastavio s pozdravom i poticajnom riječi. Nakon njega pozdrave i prigodnu riječ uputio je nadbiskup vrhbosanski i veliki kancelar Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Sarajevu uzoriti gospodin kardinal Vinko Puljić. Pozdrave i poruku novoga nuncija u Republici Hrvatskoj mons. Giuseppea Pinta pročitao je predsjednik Povjerenstava prof. dr. sc. Anton Tamarut, koji je ujedno i moderirao uvodnim dijelom, a zatim se skupu obratio predsjednik Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti gospodin Zvonko Kusić. U ime rektora Zagrebačkog sveučilišta govorila je prorektorica prof. dr. sc. Ivana Čurković Bagić, te je na kraju skup pozdravio gradonačelnik gospodin Milan Bandić. Uslijedilo je čitanje brzojava papi Franji. Brzojav je pročitao doc. dr. sc. Denis Barić. Nakon toga uslijedio je pozdrav i prigodna riječ domaćina, organizatora Tjedna, dekana KBF-a prof. dr. sc. Marija Cifraka, koji je proglasio Tjedan otvorenim.

Nakon uvodnog dijela uslijedilo je prvo izlaganje, a nakon njega kraći odmor te u 12.00 sati euharistijsko slavlje u sjemenišnoj crkvi, koje je predvodio

vrhbosanski nadbiskup i kardinal Vinko Puljić u zajedništvu s desetak nadbiskupa i biskupa i stotinjak svećenika. Za vrijeme mise pjevao je Mješoviti zbor Instituta za crkvenu glazbu KBF-a Sveučilišta u Zagrebu. Drugoga dana Tjedna svetu misu je u zajedništvu s pedesetak svećenika predvodio u sjemenišnoj crkvi krčki biskup mons. dr. fra Ivica Petanjak. Prema brojenju bogoslova, u prvom dopodnevnom radu Tjedna sudjelovalo je cca 600 osoba. Rad Tjedna nastavio se prema predviđenom rasporedu. Broj sudionika na pojedinim predavanjima je varirao. Najviše je sudionika bilo na otvaranju; poslijepodne prvog dana oko 300, u srijedu ujutro između 200 i 350, u srijedu poslijepodne između 175 i 220, u četvrtak prijepodne 180, 200, 110 na zaključnoj, plenarnoj raspravi. Kotizaciju je uplatilo ukupno 317 osoba, što je za desetak osoba više u odnosu na prošlu godinu (304). Gratis-iskaznice podijeljene su pozvanim gostima, profesoricama i profesorima zagrebačkog KBF-a te Teologije u Rijeci.

Deset predavanja, koliko ih je ukupno izloženo na Tjednu, izložilo je dva-deset i dvoje predavača, i to ovim redom: doc. dr. Taras Barščevski – dr. sc. Branko Murić, *Biblijsko-teološke osnove unutrckvenog dijaloga, suradnje i suodgovornosti*; izv. prof. dr. sc. Danijel Labaš – izv. prof. dr. sc. Božo Skoko, *Kultura i načela dijaloga, suradnje i suodgovornosti*; mons. dr. sc. Ivan Šaško – prof. dr. sc. Pero Aračić, *Hijerarhijska struktura Crkve u dijalogu i suradnji*; dr. sc. Sanda Smoljo – mr. sc. Boris Vidović, *Dijaloški i suradnički identitet pastoralnih djelatnika*; doc. dr. sc. Nikola Vranješ – Marija Perčić, dipl. iur., *Povjerenje i suradnja između svećenika i vjernika laika*; izv. prof. dr. sc. Valentina Mandarić – preč. Božidar Cindori – mag. theo. Nikola Kuzmičić, *Očekivanja i mogućnosti suradnje vjeroučitelja i župnika*; doc. dr. sc. Silvija Migles – dr. sc. Josip Bošnjaković, *Uloga i doprinos žene u izgradnji kulture dijaloga i suradnje u Crkvi*; prof. dr. sc. Josip Šimunović – doc. dr. sc. Slavko Zec, *Tijela suradnje i suodgovornosti na biskupijskoj i župnoj razini*; dr. sc. Tomislav Markić – mr. sc. Mirjana Anđić – Dominik Knezović, mag. pol., *Župa kao mjesto susreta i suradnje vjernih društva, crkvenih pokreta i župnih skupina*; izv. prof. dr. sc. Jerko Valković – dr. sc. Suzana Vrhovski Peran, *Vjerski mediji u službi unutarcrkvenog dijaloga, suradnje i suodgovornosti*.

Dok su pojedine dionice Tjedna moderirali predstavnici crkvenih učilišta u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini (prof. dr. sc. Darko Tomašević – Sarajevo, doc. dr. sc. Šimo Šokčević – Đakovo, umjesto predviđenog doc. dr. sc. Domagoja Runje – Split, doc. dr. sc. Anto Barišić, prodekan KBF-a u Zagrebu, dr. sc. fra Danimir Pezer – Sarajevo, izv. prof. dr. sc. Veronika s. Nela Gašpar – Rijeka), plenarnu raspravu moderirali su prodekani KBF-a u Zagrebu, prof. dr. sc. Ružica Razum i izv. prof. dr. sc. Nenad Malović. U plenarnoj raspravi, koja je bila vrlo živahna, sudjelovalo je četrnaest predavača. Tjedan je zahvalnom i

zaključnom riječi te kratkom molitvom u četvrtak 25. siječnja 2018. godine u 13.00 sati zatvorio dekan KBF-a prof. dr. sc. Mario Cifrak.

Među medijima koji su posebno pratili rad Tjedna istaknuli su se *Informativna katolička agencija* (IKA) i *Hrvatski katolički radio* (HKR), koji su na dnevnoj osnovi donosili sažetke predavanja, te *Glas Koncila*, koji je u dva nastavka u reportažnom obliku izvijestio o radu Tjedna, a u nedjelju uoči Tjedna 21. siječnja 2018. godine objavio opširan intervju na temu Tjedna s predsjednikom Povjerenstva TPT-a prof. dr. sc. Antonom Tamarutom. Rad Tjedna u nekoliko navrata pratila je i obiteljska televizija *Laudato TV*. Prigodnim prilogom na rad Tjedna osvrnula se i *Hrvatska televizija* na svom Provom programu u emisiji »Mir i dobro« u nedjelju 28. siječnja 2018. godine. Otvaranje Tjedna popratila je također *Mreža TV*, kao i više lokalnih radijskih postaja, među kojima se najavom rada Tjedna (intervju s predsjednikom Povjerenstva TPT-a) kao i kasnijim prikazima posebno istaknula radijska postaja *Mir* iz Međugorja.

Možemo zaključiti da je osobitost 58. Teološko-pastoralnog tjedna ne samo u hrabrom »iskoraku u novo« o toj svakako važnoj, zahtjevnoj i delikatnoj temi nego i u većem broju predavača kao i u njihovu odabiru. Od njih dvadeset i dvoje u konačnoj izvedbi bilo je gotovo 80% »novih lica«, pretežito mlađih, koji su prvi put izlagali na Tjednu, a od toga gotovo 40% žena, vjernica laičkinja. Svakako treba istaknuti i zanimljiv pristup temama, u kojem je svaku pojedinu temu, nadopunjavajući je s različitih motrišta, obrađivalo više predavača (po dvoje ili troje).